

Factsheet

Meer meldingen gevaarlijke stoffen weg en spoor

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft in 2016 129 meldingen over incidenten bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg ontvangen. Dat waren er in 2015 116 en in 2014 73.

Over het vervoer van gevaarlijke stoffen via het spoor waren er 56 meldingen, tegen 44 in 2015 en 24 in 2014. De relevante branches hebben minder schroom om meldingen te doen, zo constateert de ILT.

Door het achterhalen van de oorzaken en gevolgen van incidenten kan worden opgetreden tegen verantwoordelijken en kunnen structurele problemen inzichtelijk worden gemaakt. Het instellen van het incidentonderzoek verricht de ILT vanuit het toezicht, of bij het vermoeden van een strafbaar feit vanuit de opsporing. Beide om de herhaling van incidenten te voorkomen. In 2016 heeft de ILT 43 keer een incidentonderzoek ingesteld. In 24 van de gevallen betrof dit een onderzoek naar reservoirwagens. Bij tien objecten ging het om tankcontainers. Vijf maal betrof het verpakkingen. In vier gevallen richtte het onderzoek zich op tankopleggers.

Met name de veelvuldige lekkages van reservoirwagens hebben de aandacht van de ILT.

Het aantal incidentonderzoeken was 17 in 2015 en negen in 2014.

Afsluiters

Uit onderzoeken in 2016 is gebleken dat de lekkages voornamelijk ontstaan door slecht functionerende afsluiters. Dit vindt zijn oorsprong in verkeerde, verkeerd geplaatste en versleten pakkingen. Ook lijkt het onderlangs laden van reservoirwagens een oorzaak te zijn van lekkages van afsluiters. Met name de bodemafsluiter lijkt niet voor dit proces geschikt te zijn. Het systeem van de reservoirwagens is hier niet voor ontwikkeld en procedures houden hier geen rekening mee. De verplichte controles op basis van de regelgeving (hoofdstuk 1.4 van het zgn. RID/ADR, de regelgeving voor resp. spoor en weg) voorafgaand aan en na het vullen en laden zouden lekkages tijdens transport moeten voorkomen. Hier wordt dan ook intensiever op geïnspecteerd en gehandhaafd.

Menselijk falen

Daarnaast blijft het menselijk falen een grote rol spelen bij incidenten. Dit komt onder meer door een soms beperkte invulling van opleidingen en door gebrekkige laad- en losprocedures. Kenmerkend is een stijging van het aantal incidenten in de zomermaanden. Het vermoeden is dat dit komt doordat er in die maanden veel op basis van inhuur en oproep wordt gewerkt, waarbij het schort aan opleiding en instructie.

Positief

De ILT kijkt positief terug op de inzet van de branches, al blijft er genoeg ruimte voor verbetering. In 2017 zet de ILT de hierboven genoemde werkwijze voort. Daarnaast informeert de ILT de volledige transportketen als één (of meerdere partijen) in die keten niet conform de regelgeving handelt.

Chemische reactie in vaten

Op zaterdag 23 juli 2016 ontstond op een parkeerplaats langs de A12 bij Wolfheze een chemische reactie in vaten met gevaarlijke stoffen. Door de reactie konden enkele vaten de ontstane druk niet aan en zijn opengebarsten. De ILT heeft dit incident onderzocht en aan de hand van gegevens van de fabrikant kunnen achterhalen waar in het productieproces de fout is ontstaan. De producent van de gevaarlijke stof heeft op basis daarvan zijn productieproces aangepast.

Lekkages van gecoate tankwagens

Bepaalde gecoate tankwagens werden veelvuldig getroffen door lekkages. Na onderzoek door de ILT en de inzet van de onderneming bleek dat dit te maken had met de constructie van de tank in combinatie met de dunner wordende coating (door degeneratie) en het laden van verschillende soorten zuren en basen. Samen met de fabrikant van de coating en de betreffende onderneming is gekeken hoe dit kon worden opgelost. De onderneming stelde in samenspraak met de ILT een plan op om deze problemen te voorkomen. Ook zijn tien tankwagens direct aangepast.

Herhaling voorkomen

De Ziekenhuis Afval Verwerkings Installatie Nederland (ZAVIN) ontving goederen die niet conform het ADR werden aangeboden voor vervoer (wijze van verpakken). De ZAVIN meldde deze incidenten bij de ILT, waarna er een onderzoek werd ingesteld bij de ziekenhuizen. Na het bestuursrechtelijk optreden tegen deze partijen trad er een verbetering op. Deze casus is een voorbeeld van het correct functioneren van het melden met als doel om herhaling te voorkomen.

Incidenten gevaarlijke stoffen

Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen vinden soms incidenten plaats. Bijvoorbeeld bij het laden of lossen of bij een aanrijding. De kans op een incident is relatief klein, maar het effect van een incident kan maatschappelijk zeer groot zijn. Daarom is het van belang dat er wordt geleerd van incidenten. Verantwoordelijke partijen worden aangespoord om incidenten te voorkomen.

De ILT let op de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke stoffen. Bij incidenten komt de ILT ter plaatse en verricht zij incidentonderzoek.

Op basis van artikel 47 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) moeten bedrijven voorvallen of ongevallen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen waarbij gevaar voor de openbare veiligheid is ontstaan of is te duchten direct bij de ILT melden. Die is 24 uur per dag te bereiken op 088 489 00 00. Op basis van deze meldingen besluit de ILT om wel of niet ter plaatse te gaan. Bij het niet melden van een incident wordt proces verbaal opgemaakt. Deze wettelijke verplichting is steeds breder bekend bij de ondernemingen.

Als de ILT ter plaatse komt, voldoet het vervoer meestal niet aan de geldende wet- en regelgeving (ADR). De ILT kan dan een maatregel opleggen om een verpakking of container naar een veilige locatie te vervoeren. Daarnaast kan de ILT onveilige wijzen van verder vervoer tegenhouden. Ook probeert de ILT bij een piketmelding te achterhalen hoe het incident plaats heeft kunnen vinden. Op basis van artikel 48 Wvgs kan de ILT namelijk alle inlichtingen vragen die nodig zijn om voorvallen en ongevallen te analyseren. Als de exacte oorzaak ook dan nog onbekend is, stelt de ILT een incidentonderzoek in.

Dit is een publicatie van
**Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Rail en Wegvervoer/Handhaving
Gevaarlijke Stoffen**

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag

T 088 489 00 00

Twitter@InspectieLeNT

Augustus 2017